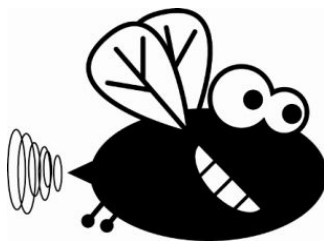

SCHATTEN VAN Vlieg 2017

DE EDUCATIEVE
HULPLIJNENGIDS

INLEIDING

Sinds vorig jaar kunnen jullie de hulp inroepen van educatieve hulplijnen bij het maken van jullie schattenzoektocht. In onze enquête ontdekten we dat een op vijf cultuurhuizen (opnieuw) een hulplijn zou willen inschakelen in 2017. We maakten hier dan ook werk van.

AppelSIEN en ANNAnas, Mooss, Peter de Cupere, Eduart en Artforum bieden graag hun diensten aan. Je kan een van hun bestaande workshops boeken, maar je kan hen ook inschakelen om een workshop of schattenzoektocht op maat van jouw cultuurhuis of gemeente te ontwikkelen. Je vindt hun concreet aanbod op de volgende pagina's.

Voor prijzen en andere afspraken neem je contact op met de organisatie zelf. Wij wensen jullie een vruchtbare samenwerking.

Het Vliegteam

AppelsIEN & ANNAnas

Als collectief bundelen Sien Verschaeren en Anna van Helsdingen hun expertise en enthousiasme in kunst- en cultuureducatie. Om zo kinderen met hun (groot)ouders te laten genieten van kunst & cultuur. Beide dames zijn actief in verschillende kunst- en cultuurorganisaties. Dat doen zij graag mét een schepje bovenop. Als zelfstandigen bieden zij hun ervaring in het ontwikkelen, begeleiden en organiseren van kunsteducatieve projecten ook aan als onafhankelijke experts. Een flinke scheut passie (even roeren) om zo kunst en cultuurbeleving te stimuleren. Dit krijgt vorm in projecten op maat en op aanvraag van culturele en sociale organisaties.

Wat kunnen appelsIEN & ANNAnas betekenen als hulplijn?

- ★ Grafisch ontwerp en illustratie voor kunst- en cultuureducatieve materialen
- ★ Op maat gemaakte kunst- en cultuureducatieve materialen zoals zoektochten, doe-boekjes, educatieve spelen
- ★ Coördinatie, ontwikkeling en begeleiding van intergenerationele projecten
- ★ Ontwikkeling en begeleiding van ateliers op maat voor kinderen mét hun (groot)ouders rond het thema ruiken

In het kader van de actie 'De Schatten van Vlieg 2016' ontwikkelden appelsIEN & ANNAnas de KIJKboekjes en werkten ze mee aan de inspiratiegids. Ze ontwikkelden ook een schattenzoektocht voor M Museum en de Sint Pieterskerk. Ook dit jaar verdiepten appelsIEN & ANNAnas zich in het thema van de schatten van Vlieg 'Ruik jij wat ik ruik.' en ontwikkelden ze vier ateliers voor kinderen en hun (groot)ouders rond het thema ruiken.

atelier SNUFFELKNUFFELKUSSEN

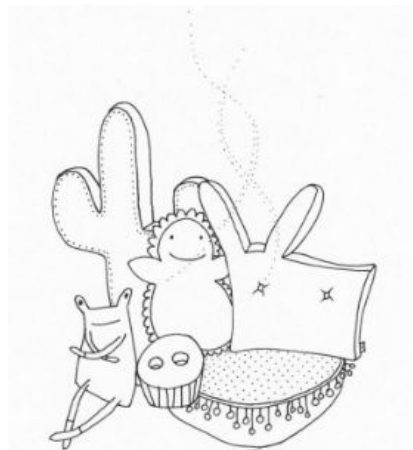
Zijn er lieve geuren? Zijn er stoute geuren? Welke geur troost je? Wat maakt jullie thuisgeur? Maak samen met jouw papa of mama een snuffelknuffelkussen met jouw lievelingsgeur. Breng een t-shirt, rokje, een lapje stof of je versleten lievelingsbroek mee.

In een pop-up naaiatelier verwerken appelsIEN & ANNAnas deze samen met jullie tot jullie unieke snuffelknuffelkussen voor thuis. We laten ons inspireren door kleurrijke patronen en versieringen uit verschillende culturen en van verschillende kunstenaars.

Leeftijd: kinderen 3-12 jaar en hun (groot)ouders

Materiaal: een klein naaiatelier en geurotheek

Duur: doorlopend

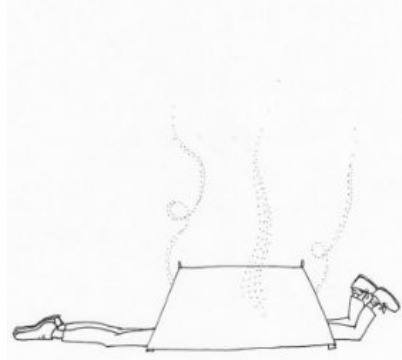
atelier TENT...(?)

appelsIEN&ANNAnas zetten hun tenten op in jouw (cultuur)centrum. Elke tent geurt anders. Kruipt met je papa/mama binnen. De tent zet jullie aan tot verhalen vertellen en herinneringen ophalen. Laat jullie verhaal achter op geluidsbandjes voor andere families om te beluisteren.

Leeftijd: kinderen 3-12 jaar en hun (groot)ouders

Materiaal: drie tenten (elk 1,5m²) verspreid in de ruimte, uitleenbare voicerecorders

Duur: doorlopend

atelier GEUROTHEEK

Verhaal zoekt geur: Hoe ruikt een griezelverhaal, hoe ruikt een grutto, hoe ruikt angst, liefde, een pannenkoekenfeest? Samen wordt er een geurbibliotheek aangelegd: kinderen en hun (groot)ouders vangen, creëren en mengen geuren, om ze vervolgens achter te laten en mee te nemen in de geurotheek.

Leeftijd: kinderen 3-12 jaar en hun (groot)ouders

Materiaal: de geurotheek (een kleine stellage) en minigeurenlabo (een kleine werkplek)

Duur: doorlopend

GEURBOEK op BEZOEK

Al eens voorgelezen uit een geurboek? appelsIEN&ANNAnas ontwikkelde speciaal voor de Schatten van Vlieg 2017 een geurboek. Een leeg wit boek vol geuren vertelt voor elk gezin een ander verhaal. Ruik het boek en schrijf, teken of vertel jullie eigen verhaal in het bijgevoegde verhalenboek.

Leeftijd: kinderen 3-12 jaar en hun (groot)ouders

Materiaal: een gezellig leeshoekje in de bib. Of kies ervoor om deze boeken uit te lenen.

Duur: doorlopend

Contacteer appelsIEN & ANNAnas

KIJK: www.appelsienannanas.be of volg ze op instagram

MAIL: appelsienannanas@gmail.com

BEL: Anna 0498/66.44.65 of Sien 0499/39.99.27

MOOSS

Mooss wil zoveel mogelijk kinderen, jongeren en hun begeleiders goesting geven in kunst en erfgoed. Om dit doel te bereiken geven ze workshops en vormingen in alle artistieke disciplines. Ze organiseren ook participatieprojecten en maken educatieve producten zoals doe-het-zelf-kunstboeken, spelkoffers, museumspelen of erfgoedspeurtochten. Daarnaast heeft Mooss een eigen kunstjeugdbeweging Bazart, waar kinderen spelen met kunst, cultuur en kilo's plezier.

Meer info: www.mooss.org

Wat kan Mooss betekenen als hulplijn?

- ★ Mooss wil/kan de cultuurhuizen meehelpen om een schattenzoektocht op maat te maken zoals ze vorig jaar voor kasteel Alden Biezen gedaan hebben.
- ★ Mooss heeft ook een 'kant-en-klaar' aanbod dat de cultuurhuizen kunnen boeken, namelijk de beeldende workshop 'Ruik met je tong'.

Workshop 'Ruik met je tong'

Heb je al eens geschilderd met peper en olie of een beeld gemaakt met rietjes en kauwgom? Nog niet? Dan mag je nu aan de slag. Zet alvast je neus open en hou je vingers klaar! We zullen snuffelen en proeven en dan met de voedingsmiddelen zelf experimenteren.

Dikwijls wordt beeldende kunst met kijken geassocieerd. Zoals veel hedendaagse kunstenaars wil Mooss de aandacht verleggen van het oog naar andere manieren van waarnemen. Door te experimenteren met verschillende materialen en op andere manieren te 'kijken' wordt een bewuste waarneming gestimuleerd.

Opdrachten die in de sessie aan bod komen:

- ★ Ruik-, smaak- en voelspel
- ★ Kruidenschilderij: schilderopdracht met olie en kruiden
- ★ Smaakschilderij: een smaaklaboratorium met voeding als tekenmateriaal
- ★ Fotoprenten van kunstwerken uit voedingsmiddelen
- ★ Kauwgomrap
- ★ Kauwgombeeldhouwen met achteraf een tentoonstelling

Leeftijd: 6-8 jaar, 9-12 jaar

Aantal Deelnemers: minimum 6 en maximum 16

Duur: maximum 3 uur (met pauze)

Lokaal vereisten: een werklokaal waarin beeldend gewerkt kan worden met een aantal tafels en stoelen. Eveneens belangrijk zijn watertoevoer en -afvoer.

Contacteer MOOSS

KIJK: www.mooss.org

MAIL: info@mooss.org

BEL: 016 65 94 65

Peter de Cupere

Kunstenaar Peter de Cupere staat bekend als een beeldend kunstenaar die werkt met geur. De Cupere schildert met geur, maakt geurobjecten, zeepschilderijen en -sculpturen, doet performances in zijn videos of live, maakt driedimensionele tekeningen en bouwt poëtische geurinstallaties. Hij is ook docent vrije kunsten aan de MAD-faculty.

Peter de Cupere lichtte enkele geurateliers toe tijdens de inspiratiedag van Vlieg. Hij organiseert regelmatig geurworkshops en -ateliers. De lopende tentoonstellingen en werken kan je terugvinden via <http://www.peterdecupere.net>.

Wat kan Peter de Cupere betekenen als hulplijn?

De kunstenaar creëert op aanvraag speciale geurspecials. Deze zijn echter beperkt en worden in samenspraak besproken. Voor advies over geurroutes en geurspellen ([de kunstenaar werkt aan een geurboek](#)) kun je altijd contact opnemen met de kunstenaar zelf. Hou er rekening mee dat zijn agenda druk is en het even kan duren vooraleer een afspraak kan plaatsvinden. Tijdig contacteren is dus de boodschap.

Blindtekenen en kleurschilderen op basis van geuren

Geef iedere deelnemer 10 genummerde geuren, tekenbladen, 1 aquareldoos, 1 penseel, 1 potlood en een blinddoek.

- ★ Opdracht 1: Blinddoek jezelf. Ruik apart aan iedere geur en maak per geur een tekening op basis van je eigen gevoel (zonder naar het blad te kijken, want je bent geblinddoekt).
- ★ Opdracht 2: Herhaal de opdracht zonder blinddoek en maak een tekening van een voorwerp, situatie of een locatie waaraan je denkt bij het ruiken van deze geur.
- ★ Opdracht 3: Vertaal iedere geur in een kleur en vorm op één blad en vermeld het nummer van de geur.

Vertel in de groep wat je voelde bij iedere geur en waaraan het je deed denken zonder dat je de geur zelf effectief vermeldt. Hang de werkjes van de deelnemers per geur op aan de muur.

Een basisset voor deze workshop kan besteld worden bij het geurlab van de kunstenaar of kun je zelf maken.

Info en afbeeldingen © Peter de Cupere Smell Lab, 2016

GeurQuiz

Stel een vragenlijst op over geuren. Vul deze lijst aan met een selectie van 20 geuren. Laat de deelnemers aan de geuren ruiken en de vragen beantwoorden. De vragen kunnen meerkeuzevragen zijn. Dit kan zowel individueel als in kleine groepen gedaan worden.

Bijvoorbeeld:

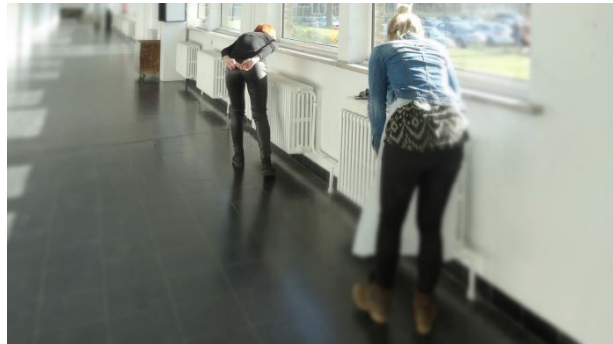
- ★ Welke geur ruik je?
O Citroen O Appelsien O Citroenkruid
- ★ Welk product ruik je?
O Afwasproduct op basis van citroengeur O Thee met citoen O Zuur Napoleon citroensnoepje
- ★ Aan wat doet deze geur je denken?
O Een paardenstal O Een riolering O Een ongewassen vlieg

Een basisset voor deze workshop kan besteld worden bij het geurlab van de kunstenaar of kun je zelf maken.

Vind het Vliegparfum

Verstuif het Vliegparfum op een geheime plaats en laat de deelnemers zoeken naar het Vliegparfum. Wie de geur kan vinden, is de Vliegparfumwinnaar!

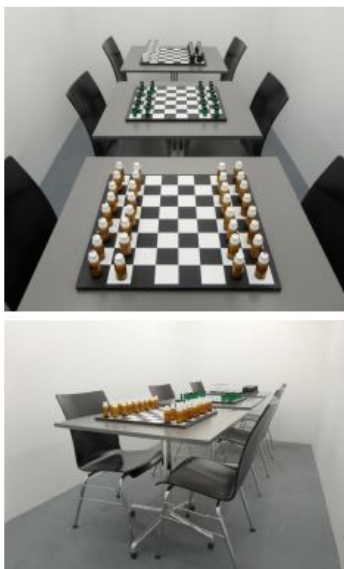
Het Vliegparfum kun je zelf handig maken van rioleringsgeur, paardenmest of koeienstront.

Info en afbeeldingen © Peter de Cupere Smell Lab, 2016

Geurschaakspel

Gebaseerd op de Smell Chess van Fluxus kunstenaar Takako Saito werden in The Olfactory (www.theolfactory.org) in 2014 drie nieuwe geurschaakspellen ontworpen. Deze kunnen uitgeleend worden tegen een vergoeding bij het geurlab van de kunstenaar.

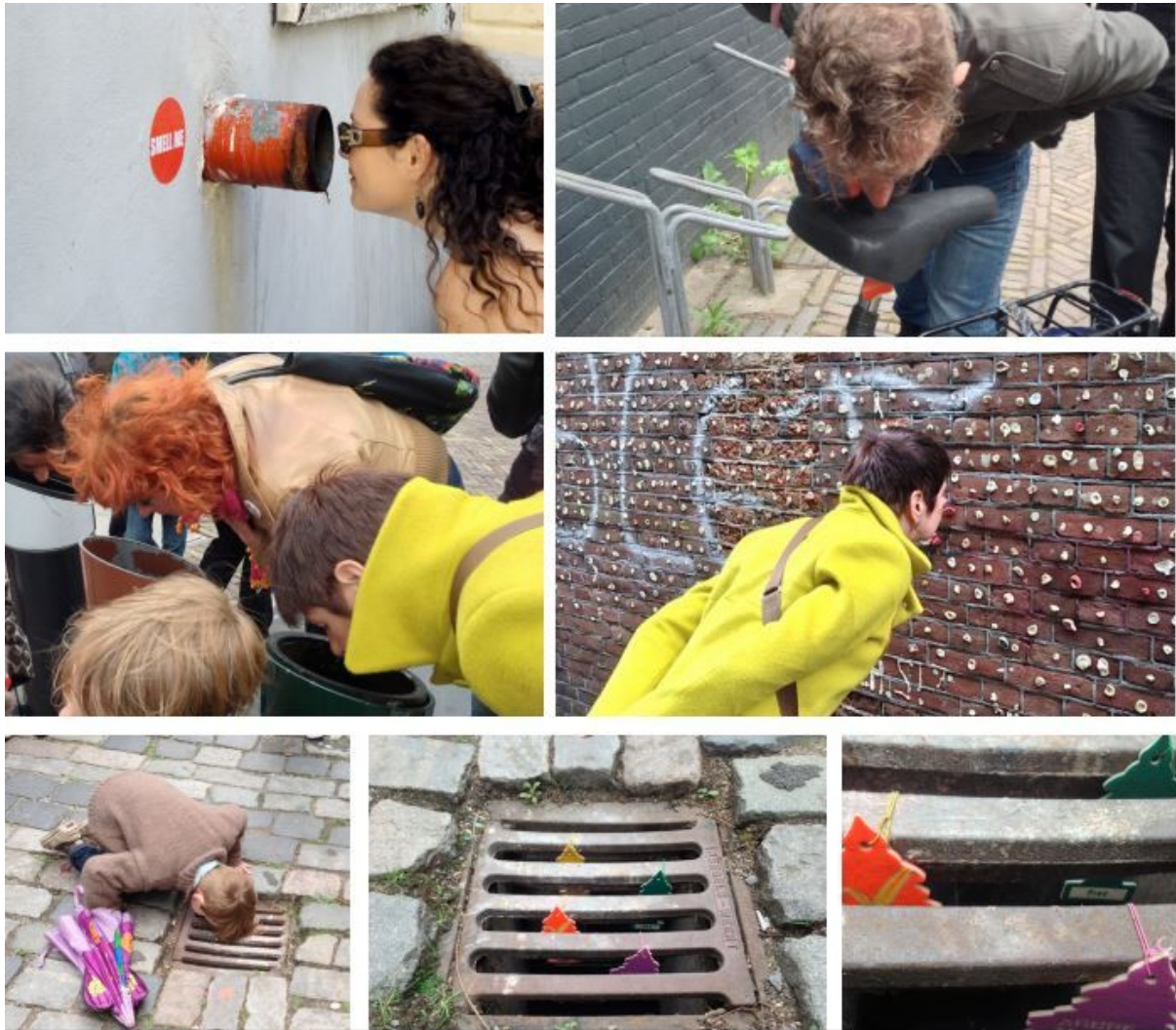

Info en afbeeldingen © Peter de Cupere Smell Lab, 2016

Geurroute

- ★ Mogelijkheid 1: Doorheen de stad worden verschillende geuren aangebracht die een extra betekenis geven aan de locatie. Deelnemers volgen een vooropgesteld parcours.
- ★ Mogelijkheid 2: Deelnemers krijgen een kaart en moeten een route volgen. Op de kaart staan verschillende geuren vermeld die verwijzen naar een bepaalde locatie. De deelnemers moeten de locaties vinden waar de geuren naar verwijzen en deze met een nummer aanduiden op de kaart. Kan ook in combinatie met het zoeken naar het Vliegparfum.

Een geurroute kan samengesteld worden door de kunstenaar (beperkt aantal aanvragen mogelijk) of kun je zelf realiseren.

Info en afbeeldingen © Peter de Cupere Smell Lab, 2016

Contacteer Peter de Cupere

KIJK: www.peterdecupere.net

MAIL: info@peterdecupere.com

Eduart

Elke Peeraer werkt als grafisch vormgever en gaf les in het kunstonderwijs. Tine Van den Eynde is docent muzische vorming in de lerarenopleiding Thomas More Mechelen. Samen vormen zij Eduart.

Eduart ontwikkelde de voorbije jaren de schattenzoektocht voor Cultuurhuis de Warande. Daarnaast werkt Eduart ook lesideeën bij de tentoonstellingen uit om leerkrachten te ondersteunen als ze in de klas willen werken rond de kunstenaar of het thema van de tentoonstelling.

GEREALISEERDE PROJECTEN:

- ★ Activiteiten bij de expo's op kinderfestival 'Storm Op Komst' rond zintuiglijke beleving, mens & machine
- ★ Lesideeën rond de expo's van Nicolas Provost, Peter De Cupere, ...
- ★ Schattenzoektochten voor 'de Zomer van Vlieg' in de Warande

Voorbeeld uit 'de Zomer van Vlieg 2015' #Laurent Durieux #i-pad

Wat kan Eduart betekenen als hulplijn?

Eduart kijkt samen met u naar de mogelijkheden binnen uw organisatie en/of werkt kunstzinnige of kunsteducatieve pakketten uit op maat. Een speelse en actieve aanpak, vanuit de persoonlijke beleving van kinderen (klein en groot) staat centraal.

Het thema 'geur' kan versterkt beleefd worden vanuit de andere zintuigen die aangescherpt worden via beeld, klank, woord, drama en/of beweging. Eduart verzorgt ook de grafische vormgeving hiervan, indien gewenst.

Atelier met geurpotjes

Tijdens dit atelier leren kinderen geuren waarnemen en associëren. Het idee komt uit de lesmap die leerkrachten kunnen downloaden wanneer ze de expo 'Eens was ik een mens ...' van Peter De Cupere willen bezoeken.

Werkwijze

Vul vooraf een aantal afgesloten potjes met bvb. zeep, munt, ui, gras, verse bloemblaadjes, koffie, ...

Zorg ervoor dat de potjes open kunnen. Leg de afbeeldingen op tafel. Draai het deksel van potje 1 open en laat er een kleuter met gesloten ogen (of evt. geblinddoekt) aan ruiken.

Laat de kleuter die aan het potje heeft geroken het potje op de voor hem/haar bijpassende afbeelding plaatsen. Er kunnen meerdere potjes op 1 afbeelding staan.

Nadien kan er een (kring)gesprek plaatsvinden. Laat de kinderen vertellen. Welke geur past bij welke prent?

Materiaal: geurende voorwerpen in afsluitbare potjes of in dichtgeknoopte zakdoeken, afbeeldingen voor associaties, evt. blinddoek

Werkvorm / techniek: waarnemen van geuren en associëren

Contacteer Eduart

MAIL: eduart.kunsteducatie@gmail.com

Artforum

Artforum schept mogelijkheden voor kinderen en jongeren om kunst te ontdekken, zich erin te verdiepen of om zelf kunst te creëren. Ze doen dit vanuit de overtuiging dat kunst verwondert, verrijkt en confronteert. Artforum vertrekt altijd vanuit de ontmoeting met actieve kunstenaars. Je gaat samen met een kunstenaar aan de slag en maakt kennis met de kunstenaar en zijn of haar passie. Uiteraard staat jouw specifieke vraag centraal en grasduinen jullie samen in hun aanbod op zoek naar een gepast antwoord.

Artforum heeft niet alleen een uitgebreid aanbod workshops maar zette de afgelopen jaren zijn schouders onder heel wat sociale, artistieke en literaire projecten zoals onder andere Letterfretter, TRES. Ze stonden aan de wieg van de Kinderhoogdagen en begeleiden onder meer kind- en cultuurtrajecten in diverse gemeenten.

Wat kan Eduart betekenen als hulplijn?

Artforum gaat samen met jou op zoek naar een geschikte activiteit. Ze werken met veel plezier een project uit op maat van jouw specifieke wensen en gaan op zoek naar kunstenaars en inhoud die passen bij je vraag.

Artforum heeft alvast een [workshop](#) die kan aansluiten bij het thema 'geur'. Andere projecten werken ze graag op vraag van jouw organisatie uit.

Denken met je oren

Onze zintuigen ondersteunen onze herinneringen, ook al zijn we nog maar klein. In deze workshop voor de allerjongsten proberen we met al onze zintuigen te voelen en werken we toe naar een zelfgemaakt gedicht, samen met auteur en illustrator Sandrine Lambert. Waaraan doet de geur van waspoeder je denken? Maakt muziek je altijd blij? Smaakt de chocola van Sinterklaas anders dan die van oma? En kan je voelen wat dit is?

Leeftijd: 4 tot 6 jaar

Type workshop: Beeldende kunst, taal, poëzie en schrijven

Contacteer Artforum

KIJK: www.artforum.be

MAIL: artforum@artforum.be

BEL: 016 24 66 24